

Norske 5. klassinger leser nest best i Norden

SKOLE: Over halvparten av norske femteklassinger er på de to høyeste nivåene i leseferdighet, viser den nye leseundersøkelsen PIRLS. Bare Finland har bedre resultater. Mens 52 prosent av de norske femteklassingene lå over middels mestringsnivå i 2011, ligger andelen i 2016 på 58 prosent.

Tallene kommer fram i PIRLS 2016 (Progress in International Reading Literacy Study), som gjennomføres hvert femte år.

Undersøkelsen kartlegger leseferdigheten til elever i tiårsalderen, altså i Norge elever på fjerde og femte trinn.

Finland ligger øverst blant de nordiske landene, mens Norge ligger foran Danmark og er jevnegode med Sverige.

FRAMGANG

Norske elevers poengscore ligger nå 22 poeng høyere enn i 2006. Jentene har hatt den største framgangen og har økt forspran-

get til guttene.

– Siden 2011 har Norge fått flere elever i toppsjiktet og færre elever på de laveste mestringsnivåene. De gode resultatene bekrefter inntrykket fra forrige PISA-undersøkelse, der norske 15-åringer også gjorde det svært bra i lesing, sier kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H).

Undersøkelsen viser også at minoritetsspråklige elever i Norge leser stadig bedre. Forskjellen mellom minoritetsspråklige og

majoritetsspråklige elever har minsket og Norge er nå det landet i Norden med minst forskjeller mellom minoritetsspråklige og majoritetsspråklige elever.

Men det er fortsatt nok av utfordringer å ta fatt i. Andelen gutter på lavt nivå i lesing er fortsatt stor. Mens bare 6 prosent av jentene på femte trinn er på lavt mestringsnivå, gjelder dette nesten dobbelt så mange av guttene.

NTB

134

Det kom 134 asylsøkere til Norge i november. Det er det laveste antallet på én måned siden forsommeren 1997. Av de 134 asylsøkerne som tok seg til Norge i november er 20 fra Syria og 17 fra Eritrea. Resten er fra 32 ulike land. Blant asylsøkerne i november oppga 11 å være enslige mindreårige, viser tall Utlendingsdirektoratet la fram tirsdag.

NTB

Har du tips, innspill eller kommentarer? | redaksjonen@dagen.no

NY RAPPORT: Ervin Kohn i Det Mosaiske Trossamfund er nedslått over funnene i ny undersøkelse. Nå maner han til mer dialog mellom jøder og muslimer for å bekjempe fordommer.

Tor Weibye | tor.weibye@dagen.no | [TorWeibye](https://www.facebook.com/TorWeibye)

Fire av ti norske muslimer: Jøder har for stor innflytelse

42,2 prosent av norske muslimer mener at jødene har altfor stor innflytelse over internasjonal økonomi. Det er et av funnene som framkommer i den nye forskningsrapporten fra Holocaust-senteret som ble lagt fram tirsdag. De har undersøkt holdninger til jøder og muslimer i Norge 2017.

586 muslimer som har bodd i Norge i minst fem år, har svart på spørsmål om sine holdninger til jødene. Generelt sett støtter de stereotypiske påstander om jødene i nye større grad enn nordmenn forøvrig.

Christhard Hoffmann, som har ledet forskningsprosjektet, påpekte under presentasjonen at samlet sett har nesten 29 prosent av den muslimske befolkningen i Norge utpregede antisemittiske fordommer. Tallet for befolkningen ellers 8,3 prosent.

– Vi ser dette i andre land i Eu-

ropa også, men forskjellen i Norge er mindre enn i andre europeiske land, påpekte forskeren.

MINDRE ANTISEMITTISME

I 2012 ble det også gjort en undersøkelse der man spurte om nordmenns holdninger til stereotypiske påstander om jødene.

Fem år etter er den samlede andelen av befolkningen med utpregede fordommer mot jødene gått ned fra 12,1 til 8,3 prosent.

Samtidig går det fram av svarene at nesten 70 prosent av de 1.575 spurte ikke støtter noen av påstandene om jødene. Forrige gang var det tilsvarende tallet 55 prosent.

De spurte ble blant annet bedt om å ta stilling til disse påstandene:

– Jøder har alt for stor innflytelse over internasjonal økonomi.
– Jøder har selv mye av skylden

for at de er blitt forfulgt

Hoffmann hadde ingen sikker forklaring på hvorfor holdningene i det norske folk har endret seg til det positive i løpet av de siste fem årene.

– Men vi tror at forklaringen kan ligge i et endret offentlig klima der media har viet større oppmerksomhet til antisemittisme som et samfunnsproblem, sa forskeren.

SJOKKERT

Prosjektlederen var både overrasket og sjokkert over spesielt et av funnene i undersøkelsen:

Det er et tydelig sammenfall mellom holdningen til Israel og holdningen til jøder.

Undersøkelsen avslører også at det er et stort flertall i befolkningen som tar avstand fra voldshandlinger mot jøder og muslimer.

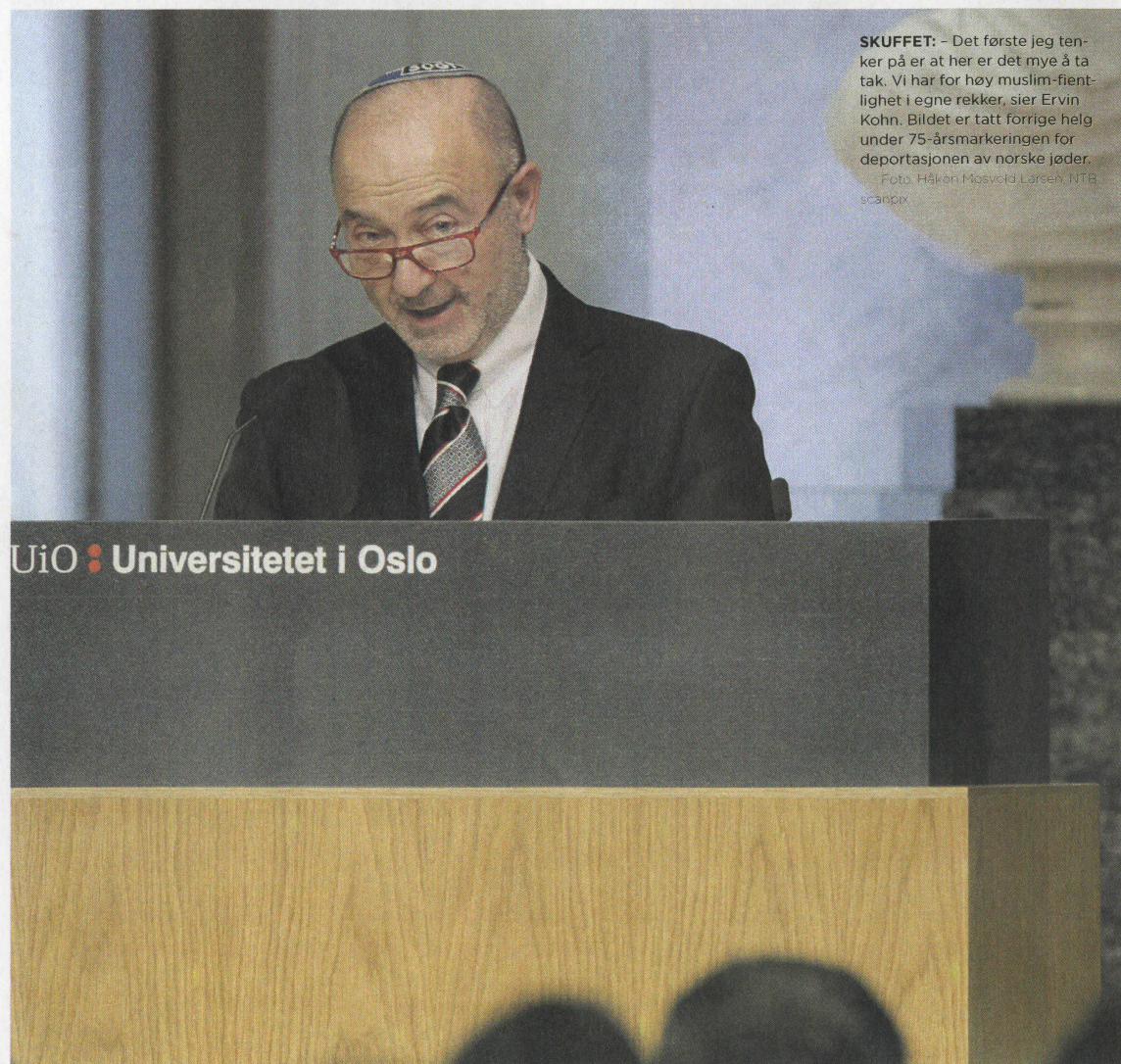
HL-SENTERETS UNDERSØKELSE

Fakta

Befolkningsundersøkelsen om holdninger til jøder og muslimer i Norge 2017 er en oppfølging av undersøkelsen «Antisemittisme i Norge? Den norske befolkningens holdninger til jøder og andre minoriteter» fra 2012.

Prosjektgruppen består av nasjonale og internasjonale eksperter innen antisemittisme og kvantitativ forskning.

– Men 12 prosent i den norske befolkningen og 20 prosent i den muslimske utvalget støtter påstanden om at vold og trakasse-

SKUFFET: – Det første jeg tenker på er at her er det mye å ta tak. Vi har for høy muslim-fientlighet i egne rekker, sier Ervin Kohn. Bildet er tatt forrige helg under 75-årsmarkeringen for deportasjonen av norske jøder. Foto: Håkon Mosvold Larsen NTB scanpix

ne er en trussel mot norsk kultur, mens bare 22 prosent av jødene sier det samme.

- IKKE ORDET «GLEDE»

Ervin Kohn, forstander i Det Mosaiske Trossamfund i Oslo, sier til Dagen at denne undersøkelsen omfatter så alvorlige spørsmål at det ikke er ordet «glede» som er

det første som tar tak i ham:

– Det første jeg tenker på er at her er det mye å ta tak i. Vi har for høy muslim-fientlighet i egne rekker. Selv om de er lavere enn i den vanlige norske befolkningen, så synes jeg det er for høyt.

– En av fem anbefalinger i rapporten er å styrke dialogen mellom jøder og muslimer ut fra at de

har mange felles interesser. Er det en vei å gå?

– Det er det helt åpenbart. Vi har hatt en dialog på ledernivå i mange år allerede. Det som er viktig nå er å få dialogen nedover i hierarkiene. Jo flere dialoger, desto bedre.

– Men fremfor alt sier jeg at jeg har en jobb å gjøre for å få bort for-

dommer mot muslimer. Og jeg vil oppfordre de muslimske miljøene til å ta den samme øvelsen og adressere antisemittiske holdninger i egne rekker. Det tror jeg ikke har vært gjort mye før, svarer Kohn.

Rapport bekymrer statsråden

HØYE TALL: – Antisemittiske holdninger blant muslimer i Norge er mye høyere enn vi hadde forventet, og det er veldig bekymringsfullt, sier barne- og likestillingsminister Solveig Horne (Frp) til Dagen.

Hun fikk tirsdag overrakt den nye forskningsrapporten «Holdninger til jøder og muslimer i Norge 2017», utarbeidet av Holocaust-senteret.

Hun er likevel glad for at befolkningens negative holdninger mot jøder har gått ned, og at vi har fått en utvidet kunnskap med denne rapporten.

– Samtidig viser rapporten en del bekymringsfulle trekk når det gjelder befolkningens og muslimenes holdninger til jødene og motstand mot muslimer.

Hun ville ikke utdype reaksjonene kort tid etter at hun mottok rapporten, men jeg var veldig fornøyd med at den nå foreligger og at regjeringen utvidet oppdraget til også å omfatte holdninger til muslimer.

– Et av forslagene i rapporten går på at man bør utføre slike undersøkelser med fem års mellomrom. Er det et forslag du støtter?

– Regjeringen har en handlingsplan mot antisemittisme og vi har en strategi mot hatefulle ytringer. Så får vi se på de anbefalingene vi har fått som jeg skal ta med meg inn til regjeringen i det viktige arbeidet vi gjør på dette området.

– Hva kan regjeringen bidra med for å øke dialogen mellom jøder og muslimer, slik rapporten anbefaler?

– Vier nødt til å gå inn i det. Et av tiltakene i handlingsplanen var jo å få denne undersøkelsen for å få en kunnskap. Men vi ville også se på jødernes og muslimers holdninger til hverandre.

DAGEN

NYHET